

Dosarul nr. 2r-346/2022
2-21125514-01-2r-29062022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: P. Harmaniuc)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Malii, V. Sîrbu, V. Cotorobai)

DECIZIE

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Vasile Roșca,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea
Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 23 din Chișinău în procedura
falimentului împotriva lui Vasile Roșca cu privire la încasarea datoriei și
compensarea cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
restituit apelul ca depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 21 august 2021, ÎMGFL nr. 23 din Chișinău în procedura falimentului a
depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Roșca, prin care a solicitat
încasarea datoriei pentru consumul serviciilor locativ-comunale acumulate până la
data de 31 mai 2021 în sumă de 3 880,18 de lei și cheltuielilor de judecată compuse
din taxa de stat și cheltuieli de judecare a cauzei.

Prin hotărârea din 01 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a
admis integral acțiunea, fiind dispusă încasarea de la Vasile Roșca în beneficiul
ÎMGFL nr. 23 din Chișinău în procedura falimentului suma de 3880,18 de lei, cu
titlu de datorie pentru serviciile locativ-comunale. S-a încasat de la Vasile Roșca în
beneficiul statului suma de 270 de lei, cu titlu de taxă de stat.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 17 martie 2022 Vasile Roșca
a declarat apel, solicitând admiterea spre examinare a cererii de apel și casarea
integrală a hotărârii.

Prin încheierea din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea
de apel declarată de Vasile Roșca, împotriva hotărârii din 01 februarie 2022 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cadrul cauza civilă, la cererea de chemare în
judecată depusă de ÎMGFL nr. 23 din Chișinău în procedura falimentului împotriva
lui Vasile Roșca cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de
judecată, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar partea apelantă nu solicită
repunerea în termen.

La 22 iunie 2022, Vasile Roșca a depus recurs, prin care a solicitat casarea încheierii cu restituirea cauzei la rejudicare.

În susținerea recursului a indicat că consideră neîntemeiată încheierea instanței de apel, exprimându-și dezacordul cu soluția adoptată.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 02 iunie 2022 și a expedit-o participanților la proces la 06 iunie 2022 (f.d. 45-46), or, la actele acuzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către participanții la proces, astfel, recursul declarat la 22 iunie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Instanța de recurs reține că prin hotărârea din 01 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis integral acțiunea, fiind dispusă încasarea de la Vasile Roșca în beneficiul ÎMGFL nr. 23 din Chișinău în procedura falimentului suma de 3880,18 de lei, cu titlu de datorie pentru serviciile locativ-comunale. S-a încasat de la Vasile Roșca în beneficiul statului suma de 270 de lei, cu titlu de taxă de stat.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 17 martie 2022 Vasile Roșca a declarat apel, solicitând admiterea spre examinare a cererii de apel și casarea integrală a hotărârii.

Or, prin încheierea din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel declarată de Vasile Roșca, împotriva hotărârii din 01 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cadrul cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL nr. 23 din Chișinău în procedura falimentului împotriva lui Vasile Roșca cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar partea apelantă nu solicită repunerea în termen.

În debut, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Art. 362 alin. (2)-(3) Cod de procedură civilă, statuează că termenul de apel se întrerupe prin decesul participantului la proces care avea interes să facă apel sau prin decesul mandatarului căruia i se comunicase hotărârea. În astfel de cazuri, se face o nouă comunicare la locul deschiderii succesiunii, iar termenul de apel începe să

curgă din nou de la data comunicării hotărârii. Pentru moștenitorii asupra cărora au fost instituite măsuri de ocrotire judiciară sau pentru cei dispăruți fără veste termenul curge din ziua în care se numește tutorele sau curatorul. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 26 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale.

Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Mai mult, în conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel”.

Prin prisma normelor de drept precitate în coroborare cu actele cauzei, Colegiul consideră întemeiată concluzia instanței de apel, prin care a indicat că apelantul urma să declare apel împotriva hotărârii din 01 februarie 2022 în termen de 30 de zile, însă cererea de apel a fost depusă abia la data de 17 martie 2022, cu depășirea termenului de 30 de zile prevăzut de lege.

Mai mult se impune a menționa că repunerea în termenul de procedură omis reprezintă recunoașterea de către instanță a existenței dreptului la îndeplinirea actelor procedurale, la caz declararea apelului, care a fost pierdut ca rezultat al omiterii a termenului de procedură ce a fost stabilit de lege pentru îndeplinirea lui, din motive recunoscute de instanță ca întemeiate.

Astfel, în sensul normelor precitate, este de principiu ca, declarând apelul în afara termenului legal și solicitând repunerea în termen, să fie invocate astfel de motive, care să justifice încălcarea acestui termen, precum și să fie îndeplinit actul de procedură respectiv.

În speță, Colegiul reține că cererea de apel împotriva hotărârii din 01 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost depusă de Vasile Roșca la data de

17 martie 2022, peste termenul legal de depunere, care a expirat la 11 martie 2022, având în vedere suspendarea procesului pentru procedurile inițiate la cererile cu valoare redusă în perioada 02 martie 2022 – 09 martie 2022, inclusiv, în temeiul dispoziției nr. 5 din 2 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

În speță, Colegiul accentuează, că pentru cauzele examinate în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă nu a fost prevăzut calcularea unui nou termen după reluarea termenului de procedură.

Astfel, la caz termenul de atac doar a fost suspendat în perioada 2 martie 2022 – 9 martie 2022, inclusiv, în temeiul dispoziției nr. 5 din 2 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, iar după reluarea procesului termenul a continuat să curgă doar pentru perioada rămasă.

În sensul art. 10 alin. (1) - (3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Colegiul remarcă faptul că, participanții la proces care dețin un interes material și/ sau procesual în examinarea cauzei civile, trebuie să manifeste un comportament activ în susținerea poziției prin înaintarea de cereri, prezentarea de probe în susținerea poziției în cadrul procesului civil.

Raportând cadrul legal enunțat la circumstanțele speței, instanța de apel corect a considerat că în speță nu sunt întrunite temeiurile legale întru admiterea cererii apelantului de repunere în termen.

În circumstanțele expuse, Colegiul consideră neîntemeiate argumentele recurentului privind motivele omiterii termenului de contestare a hotărârii și lipsite de suport probatoriu, urmând a fi respinse.

Pe cale de consecință, instanța de judecată consideră că recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Or, ultimul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja drepturile de acces la instanță. Contrar celor menționate, apelantul nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen.

Aici se impune a scoate în evidență că CtEDO, în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului.

În acest context, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 § 1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Conform practicii CtEDO restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, spre exemplu, *Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others v. the United Kingdom*, Reports 1998-IV, p. 1660, § 72; *Malahov c. Moldovei*, hotărârea din 07 iunie 2007).

Din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Chișinău, corect a restituit cererea de apel, iar argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită a fi respins, cu menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Vasile Roșca.

Se menține încheierea din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 23 din Chișinău în procedura falimentului împotriva lui Vasile Roșca cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat